

„Pinkasy Przedniemeńskie”, czyli opowieść o Księgach Pamięci Gmin Żydowskich Polski północno-wschodniej”

Dr Mirosław Reczko
Siedlce, 16 grudnia 2024

Pinkasy (księgi pamięci) w ogólności

- ▣ Istnieje co najmniej 700 (2000) pinkasów głównie dotyczących terenów Polski przedwojennej. Ponad 50 dotyczy obszaru obecnego woj. mazowieckiego.
- ▣ Istnieją też mniej liczne księgi odnoszące się do gmin żydowskich Austrii, Bułgarii, Czech, Słowacji, Grecji, Jugosławii, Niemiec, Rumunii, Węgier, czy byłego ZSRS (Białoruś, Litwa, Mołdawia i Ukraina).

Digitalizacja pinkasów

- The New York Public Library dygitalizuje księgi pamięci i w ramach *David and Sylvia Steiner Yizkor Book Collection* udostępniono jak dotąd 651 ksiąg pamięci.

Tłumaczenie na j. angielski

- ▣ JewishGen przystąpił do tłumaczenia ksiąg pamięci na język angielski. W ramach projektu, który rozpoczął się w 1994 r. tłumaczonych jest 405 pinkasów. Do tej pory 144 przełożono i opublikowano w formie cyfrowej i papierowej, a 64 z nich dotyczy miejscowości w obecnych granicach Polski. Wśród nich są księgi: Siedlec (3), Chorzeli, Ciechanowa, Gąbina, Kozienic, Makowa Mazowieckiego, Ostrowi Mazowieckiej (2), Radomia, Radzyna Podlaskiego, Serocka, Sierpca, Sochaczewa, Wyszkowa i Wołomina.

Polskie tłumaczenia drukiem

- W 2002 r. rozpoczęto proces tłumaczenia ksiąg pamięci na j. polski. Pierwsza była Ostrołęka. Do dziś wydano drukiem 30 pinkasów: Ostrołęka (2002), Sierpc (2006), Chorzele (2006), Biłgoraj (2009), Zuromin (2009), Biezuń (2009), Zgierz (2009), Szczekociny (2010), Lublin (2011), Sochaczew (2012), Dębica (2014), Opoczno (2015), Pruszków (2016), Mława (2016), Bielsk Podlaski (2017), Radom (2017), Łomża (2019), Suchowola (I – 2019, II – 2020), Stawiski (2020), Zambrów (2020), Ciechanowiec (2020), Sokółka (2021), Augustów (2022), Białystok (2022), Grajewo (2022), Jedwabne (2022), Wysokie Mazowieckie (2023), Ostrów Mazowiecka (2023), Szczuczyn (2024), Siedlce (2024)

Pinkasy Przedniemeńskie

- ▣ Łomżyński cykl **Pinkasów Przedniemeńskich** obejmuje wydane księgi: **Łomży, Stawisk, Zambrowa, Ciechanowca, Białegostoku, Jedwabnego, Wysokiego Mazowieckiego, Ostrowi Mazowieckiej, Szczuczyna i Siedlec**
- ▣ Gotowa do druku od stycznia 2024 jest księga **Tykocina**
- ▣ W przygotowaniu są księgi: Sokół, Czyżewa, Kolna, Brańska oraz Pragi.

DOTYCHCZAS W ŁOMŻYŃSKIM CYKLU *PINKASY PRZEDNIEMIEŃSKIE* UKAZAŁY SIĘ:

Księga pamięci gminy żydowskiej w Łomży

Wyd. Polska Toważystwa Historyczno Kulturol w Łomży i Łomżyński Towarzystwo Naukowe im. Bępkow w Łomży, Łomża 2019, s. 518.

Księga pamięci gminy żydowskiej w Starobiskach

Wyd. Łomżyński Towarzystwo Naukowe im. Bępkow w Łomży, Łomża 2020, s. 252.

Księga pamięci gminy żydowskiej w Zambrze

Wyd. Łomżyński Towarzystwo Naukowe im. Bępkow w Łomży, Łomża 2020, s. 504.

Księga pamięci gminy żydowskiej w Cierzbomowcu

Wyd. Łomżyński Towarzystwo Naukowe im. Bępkow w Łomży, Łomża 2020, s. 576.

Księga-album pamięci gminy żydowskiej w Bielobratku

Wyd. Łomżyński Towarzystwo Naukowe im. Bępkow w Łomży, Łomża 2021, s. 412.

Księga pamięci gminy żydowskiej w Ostrowie Mazowieckiej

Wyd. IZM im. Bępkow w Łomży oraz Museum Das Kulturelles Judentum w Ostrowie Mazowieckiej, Ostrow Maz-Łomża 2024, s. 178.

Księga pamięci gminy żydowskiej w Wyszkowie Mazowieckim

Wyd. Łomżyński Towarzystwo Naukowe im. Bępkow w Łomży, Łomża 2022, s. 192.

Księga pamięci gminy żydowskiej w Juchaczynie

Wyd. Łomżyński Towarzystwo Naukowe im. Bępkow w Łomży, Łomża 2022, s. 246.

Księga pamięci gminy żydowskiej w Szczuczynie

Wyd. Łomżyński Towarzystwo Naukowe im. Bępkow w Łomży, Łomża 2024, s. 166.